

## **5.sz. melléklet: A középszintű érettségi vizsga témakörei tantárgyanként**

### **Angol nyelv**

1. Personal particulars, family
2. Man and Society
3. Our Environment
4. The School
5. The World of Jobs
6. Way of live
7. Free Time, Culture, Entertainment
8. Travelling, Tourism
9. Science and technics
10. Sport

### **Német nyelv**

1. Persönliches, Familie
2. Gesellschaft und Mensch
3. Umwelt
4. Schule
5. Arbeit
6. Lebensweise
7. Erholung, Freizeit
8. Reise, Tourismus
9. Wissenschaft und Technik
10. Sport

### **Magyar nyelv**

1. Ember és nyelv
2. Kommunikáció
3. A magyar nyelv története
4. Nyelv és társadalom
5. A nyelvi szintek
6. A szöveg
7. A retorika alapjai
8. Stílus és jelentés

### **Magyar irodalom**

1. Életművek  
Petőfi Sándor, Arany János, Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső,  
József Attila
2. Portrék

Balassi Bálint, Csokonai Vitéz Mihály, Berzsenyi Dániel, Kölcsey Ferenc, Vörösmarty Mihály, Mikszáth Kálmán, Móricz Zsigmond, Szabó Lőrinc, Radnóti Miklós, Weöres Sándor, Ottlik Géza, Márai Sándor, Pilinszky János

Választandó 4 portré

3. Látásmódok

Zrínyi Miklós, Jókai Mór, Krúdy Gyula, Karinthy Frigyes, Kassák Lajos, Illyés Gyula, Németh László, Örkény István, Nagy László, Nemes Nagy Ágnes, Szilágyi Domokos

Választandó 3 szerző

4. A kortárs irodalomból

Választandó 1 szerző az 1980-tól napjainkig tartó időszakból

Javasolt szerzők: Békés Pál, Bodor Ádám, Dragomán György, Esterházy Péter, Háy János, Kertész Imre, Lázár Ervin, Parti Nagy Lajos, Tóth Krisztina, Varró Dániel.

5. Világirodalom

Az antikvitás, a Biblia, a romantika, a századfordulós modernség (a szimbolizmustól az avantgárdig) jellemzőinek és egy-két kiemelkedő képviselőjének bemutatása

Választandó 2

6. Színház- és drámatörténet

Szophoklész, Shakespeare, Molière, Katona József: Bánk bán, Madách Imre: Az ember tragédiája

Választandó 2

7. Az irodalom határterületei

Az irodalom kulturális határterületei –népköltészet, műköltészet, alkalmi költészet. Az irodalom filmen, televízióban, dalszövegben, a virtuális valóságban: az adaptáció, a műfajcsere jelenségei. Az olvasmányok iránti tömegszükséglet és a művészi színvonal/minőség összefüggései. A szórakoztató irodalom vonzereje, hatáskeltő eszközei. Egy-két tipikus műfaj jellemzőinek bemutatása. Mítosz, mese és kultusz. Film- és könyvsikerek, divatjelenségek korunk kultúrájában. Az irodalmi ismeretterjesztés főbb nyomtatott és elektronikus műfajai.

8. Interkulturális megközelítések és regionális kultúra

Interkulturális jelenségek, eltérő szöveghagyományok. A régió, a tájegység, a település kulturális, irodalmi múltbeli és jelen hagyományainak bemutatása. A tájhoz, a régióhoz, a településhez kötődő szerzők; tájak, régiók irodalmi alkotásokban való megjelenítése. Életmódra, kulturális szokásokra utaló dokumentumok alapján következtetések megfogalmazása egyes korok kultúrájára nézve.

Javasolt tételek: A reformáció magyar irodalmából, Petőfi és Aszód.

## **Történelem**

1. Gazdaság, gazdaságpolitika, anyagi kultúra
2. Népeség, település, életmód
3. Egyén, közösség, társadalom

4. Modern demokráciák működése
5. Politikai intézmények, eszmék, ideológiák
6. Nemzetközi konfliktusok és együttműködés
7. Helytörténet (Aszód, gyülekezet, templom, iskola)

A témakörökön belül a tételek meghatározása korszakonként történik és egyes problémákat korszakokon átívelve kell meghatározni.

### **Földrajz**

1. Térképi ismeretek
  - 1.1. A térképi ábrázolás
  - 1.2. Térképi gyakorlatok
  - 1.3. Az úrtérkép
2. Kozmikus környezetünk
  - 2.1. A Naprendszer kialakulása, felépítése, helye a világegyetemben
  - 2.2. A Nap és kísérői
  - 2.3. A Föld és mozgásai
  - 2.4. Űrkutatás az emberiség szolgálatában
3. A geoszférák földrajza
  - 3.1. A kőzetburok
  - 3.2. A levegőburok
  - 3.3. A vízburok földrajza
  - 3.4. A talaj
  - 3.5. A geoszférák kölcsönhatásai
4. A földrajzi övezetesség
  - 4.1. A szoláris és a valódi éghajlati övezetek
  - 4.2. A vízszintes földrajzi övezetesség
  - 4.3. A forró övezet
  - 4.4. Mérsékelt övezet
  - 4.5. A hideg övezet
  - 4.6. A függőleges földrajzi övezetesség
5. Népeség- és településföldrajz
  - 5.1. A népeség földrajzi jellemzői
  - 5.2. A települések földrajzi jellemzői
6. A világ változó társadalmi-gazdasági képe
  - 6.1. A világ gazdaság általános jellemzése, szerkezetének átalakulása és jellemző folyamatai
  - 6.2. A termelés, a fogyasztás és a kereskedelem kapcsolata
  - 6.3. A világ élelmiszer gazdaságának jellemzői és folyamata
  - 6.4. A világ energiagazdaságának és iparának átalakulása
  - 6.5. A harmadik és a negyedik szektor jelentőségének növekedése
7. A világ gazdaságban különböző szerepet betöltő régiók, országcsoportok és országok
  - 7.1. A világ gazdasági pólusok
  - 7.2. A világ gazdaság peremterületei
  - 7.3. Egyedi szerepkörű országcsoportok és országok
8. Magyarország földrajza
  - 8.1. A Kárpát-medence természet- és társadalomföldrajzi sajátossága

- 8.2. Magyarország természeti adottságai
- 8.3. Magyarország társadalmi-gazdasági jellemzői
- 8.4. Hazánk nagytájainak eltérő természeti és társadalmi-gazdasági képe
- 8.5. Hazánk nagyrégióinak (tervezési-statisztikai régióinak) természet- és társadalomföldrajzi képe
- 8.6. Magyarország környezeti állapota
- 9. Európa regionális földrajza
- 9.1. Európa általános természetföldrajzi képe
- 9.2. Európa általános társadalomföldrajzi képe
- 9.3. Az Európa Unió földrajzi vonatkozásai
- 9.4. Észak-Európa
- 9.5. Nyugat-Európa
- 9.6. Dél-Európa
- 9.7. Közép-Európa tájainak és országainak természet- és társadalomföldrajzi képe
- 10. Európán kívüli földrészek földrajza
- 10.1. A kontinensek általános természet- és társadalom földrajzi képe
- 10.2. Általános földrajzi kép
- 10.3. Ausztrália és Óceánia
- 10.4. Afrika általános földrajzi képe
- 10.5. Amerika
- 11. A globális válságproblémák földrajzi vonatkozásai
- 11.1. A geoszféra környezeti problémáinak kapcsolatai
- 11.2. A népesség, a termelés és a fogyasztás növekedésének földrajzi következményei
- 11.3. A környezeti válság kialakulása és az ellene folytatott küzdelem

## **Kémia**

- 1. Általános kémia
- 1.1. Atomszerkezet
- 1.2. Kémiai kötések
- 1.3. Molekulák, összetett ionok
- 1.4. Anyagi halmazok
- 1.5. Kémiai átalakulások
- 2. Szervetlen kémia
- 2.1. Hidrogén
- 2.2. Nemesgázok
- 2.3. Halogénelemek és vegyületeik
- 2.4. Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik
- 2.5. A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik
- 2.6. A szénsoport elemei és vegyületeik
- 2.7. Fémek
- 3. Szerves kémia
- 3.1. A szerves vegyületek általános jellemzői
- 3.2. Szénhidrogének
- 3.3. Halogéntartalmú szénhidrogének
- 3.4. Oxigéntartalmú szerves vegyületek
- 3.5. Nitrogéntartalmú szerves vegyületek
- 3.6. Szénhidrátok
- 3.7. Fehérjék

- 3.8. Nukleinsavak
- 3.9. Műanyagok
- 3.10. Energiagazdálkodás
  - 4. Kémiai számítások
- 4.1. Az anyagmennyiség
- 4.2. Gázok
- 4.3. Oldatok, elegyek, keverékek
- 4.4. Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban
- 4.5. Termokémia
- 4.6. Kémiai egyensúly
- 4.7. Kémhatás
- 4.8. Elektrokémia

## **Biológia**

- 1. Bevezetés a biológiába
  - 1.1. A biológia tudománya
  - 1.2. Az élet jellemzői
  - 1.3. Fizikai, kémiai alapismeretek
- 2. Egyed alatti szerveződési szint
  - 2.1. Szervetlen és szerves alkotóelemek
  - 2.2. Az anyagcsere folyamatai
  - 2.3. Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)
- 3. Az egyed szerveződési szintje
  - 3.1. Nem sejtes rendszerek
  - 3.2. Önálló sejtek
  - 3.3. Többsejtűség
  - 3.4. Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak
- 4. Az emberi szervezet
  - 4.1. Homeosztázis
  - 4.2. Kültakaró
  - 4.3. A mozgás
  - 4.4. A táplálkozás
  - 4.5. A légzés
  - 4.6. Az anyagszállítás
  - 4.7. A kiválasztás
  - 4.8. A szabályozás
  - 4.9. Szaporodás és egyedfejlődés
- 5. Egyed feletti szerveződési szintek
  - 5.1. Populáció
  - 5.2. Életközösségek (élőhelytípusok)
  - 5.3. Bioszféra
  - 5.4. Ökoszisztéma
  - 5.5. Környezet- és természetvédelem
- 6. Öröklődés, változékonyság, evolúció
  - 6.1. Molekuláris genetika
  - 6.2. Mendeli genetika
  - 6.3. Populációgenetikai és evolúciós folyamatok
  - 6.4. A bioszféra evolúciója

## **Fizika**

### **Mechanika**

1. Egyenes vonalú mozgások vizsgálata és leírása
2. Periodikus mozgások
3. Lendület, lendületmegmaradás (Newton törvények)
4. A forgómozgás dinamikai vizsgálata (forgatónyomaték, egyszerű gépek)
5. Energia, munka
6. Folyadékok és gázok mechanikája

### **Hőtan**

7. Hőtani alapjelenségek
8. Gáztörvények
9. Halmazállapot-változások

### **Elektromágnesség**

10. A testek elektromos állapota
11. Az elektromos mező
12. Egyenáramok, áramkörüi alaptörvények
13. Elektromágneses indukció

### **Optika**

14. Geometriai fénytan, tükrök képalkotása
15. Fénytörés, lencsék képalkotása

### **Atomfizika**

16. Atommodellek
17. Radioaktivitás
18. Sugárzás, sugárvédelem

### **Gravitáció, csillagászat**

19. Bolygók mozgása
20. A gravitációs mező

## **Matematika**

1. Halmazok
2. Matematikai logika
3. Kombinatorika
4. Gráfok
5. Alapműveletek
6. A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek
7. Racionális és irracionális számok
8. Valós számok
9. Hatvány, gyök, logaritmus
10. Betűkifejezések
11. Arányosság
12. Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek
13. Középértékek, egyenlőtlenségek

14. A függvény
15. Egyváltozós valós függvények
16. Sorozatok
17. Elemi geometria
18. Geometriai transzformációk
19. Síkbeli és térbeli alakzatok
20. Vektorok síkban és térben
21. Trigonometria
22. Koordináta geometria
23. Kerület, terület
24. Felszín, térfogat
25. Leíró statisztika
26. A valószínűség számítás elemei

### **Informatika**

1. Hardver alapismeretek
  - 1.1. Fogalmak helyes használata
  - 1.2. Eszközök ismerete
  - 1.3. Lemezpartíciók használata
2. Szoftver alapismeretek
  - 2.1. Fogalmak helyes használata
  - 2.2. Programok telepítése
  - 2.3. Operációs rendszer használata
  - 2.4. Állományok kezelése
  - 2.5. Segédprogramok használata
3. Szövegszerkesztés
  - 3.1. Szövegszerkesztő használata
  - 3.2. Grafikai kiegészítő ismeretek
4. Táblázatkezelés
  - 4.1. Táblázatkezelő használata
5. Informatikai alapismeretek
  - 5.1. Számábrázolás, számrendszerek
6. Hálózati ismeretek
  - 6.1. Hálózati alapok
  - 6.2. Bejelentkezési környezet kialakítása
  - 6.3. Hálózati operációs rendszer használata
  - 6.4. Kommunikáció a hálózaton
7. Programozási alapismeretek
  - 7.1. Programozási alapismeretek
  - 7.2. Algoritmusok
  - 7.3. A programkészítés környezete
  - 7.4. Programnyelv ismerete
  - 7.5. Programozási tételek
  - 7.6. Hibakeresés, tesztelés, hatékonyság
  - 7.7. Az objektumorientált programozás alapjai
8. Adatbázis kezelés
  - 8.1. A relációs adatbázis kezelés alapfogalmai
  - 8.2. Adatbázis-kezelő használata

8.3. Alapvető adatbázis kezelési műveletek

8.4. Az SQL nyelv használata

## **Testnevelés**

### A/ Elméleti ismeretek

1. A magyar sportsikerek
2. A harmonikus testi fejlődés
3. Az egészséges életmód
4. Testi képességek
5. Gimnasztika
6. Atlétika
7. Torna
8. Ritmikus gimnasztika
9. Küzdősportok, önvédelem
10. Úszás
11. Testnevelési- és sportjátékok
12. Természetben üzhető sportok

### B/ Gyakorlati ismeretek

1. Gimnasztika
2. Atlétika (Futások, Ugrások, Dobások)
3. Torna (talajtorna, szekrényugrás, felemáskorlát, gerenda, ritmikus gimnasztika, gyűrű, nyújtó, korlát)
4. Küzdősportok, önvédelem
5. Úszás
6. Testnevelési- és sportjátékok (kézilabda, kosárlabda, labdarúgás, röplabda)

## **Ének-zene**

1. A népdalelemzés szempontjai
2. A régi és új stílusú népdalok jellemzése
3. Az ókori kelet nagy kultúráinak zenei öröksége
4. A középkor egyházi és világi zenéje
5. A reneszánsz művészetek általános jellemzése, a reneszánsz zene műfajai és kiemelkedő zeneszerzői
6. A barokk művészet általános jellemzése, a barokk korban kialakult énekes és hangszeres műfajok
7. J. S. Bach munkássága
8. A bécsi klasszikus zene formai sajátosságai, műfajai
9. A három bécsi mester munkásságának rövid ismertetése
10. A zenei romantika általános jellemzői
11. Liszt Ferenc és a programzene
12. Az impresszionizmus és a zene kapcsolata. Debussy munkássága
13. Kodály és Bartók jelentősége a magyar zene történetében
14. Zenei irányzatok a XX. században

Memoriter: zenetörténeti és napzenei szemelvények

A tanult zenetörténeti művek felismerése rövid részletekről

Többszólamú éneklés: egyszerűbb zenetörténeti szemelvények, Kodály biciniumok,

## **Vizuális kultúra**

### A/ Alkotás

1. Vizuális eszközök
  - 1.1. Vizuális nyelv
  - 1.2. Vizuális technikák
2. Tevékenységszintek
  - 2.1. Ábrázolás, látványértelmezés
  - 2.2. Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás

### B/ Befogadás

1. Vizuális eszközök
  - 1.1. A megjelenítés sajátosságai
  - 1.2. Technikák
2. Tevékenységterületek
  - 2.1. Vizuális kommunikáció
  - 2.2. Tárgy-és környezetkultúra
  - 2.3. Kifejezés-és képzőművészet
3. Műtárgylista (Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet szerint)
4. Szakkifejezések (Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet szerint)

## **Evangélikus hittan**

1. Biblia
  - Ószövetség
  - Alapvető ószövetségi bevezetéstudományi ismeretek
  - Újszövetség
  - Alapvető újszövetségi bevezetéstudományi ismeretek
  - Kortörténeti ismeretek
2. Egyháztörténet
  - Krisztus egyházának története
  - A saját felekezet története
3. Dogmatika
  - Az egyház tanítása
4. Az egyházi esztendő
  - Ünnepek, ünnepi időszakok
5. A keresztyén/keresztyén erkölcsi élet – etika
  - A keresztyénység/keresztyénség erkölcsi tanítása
6. Világvallások
  - A nagy világvallások alapvető gondolatai
7. Kompetenciák
  - Szövegértelmezés

## Esetelemzés

